

С л а в а

Јунацима

Комеморативним окупљањем поред Спомен-костурнице бранилаца Београда у Првом светском рату на Новом гробљу, 7. октобра, обележена је 95. годишњица одбране главног града Србије 1915. године. Том приликом Његова светост патријарх српски Иринеј освештао је обновљени војни меморијал и служио помен жртвама тог рата. У име Владе Републике Србије венац је положио министар одбране Драган Шутановац.

У Спомен-костурницу на Новом гробљу похрањен је део посмртних остатака бранилаца Београда, уз почасни плотун Војске Србије, и на тај начин је симболично обележен завршетак рестаурације тог споменика која је започета 2005. године.

Венце на спомен-обележје положили су и начелник Генералштаба Војске Србије генерал-потпуковник Милоје Милетић, представници организација опредељених за неговање традиција ослободилачких ратова и града Београда. Државној церемонији присуствовали су бројни страни војни изасланици и представници дипломатског кора.

– Благо оном ко до века живи, имао се рашта и родити – речи су којима је патријарх Иринеј започео обраћање окупљенима испред Спомен-костурнице бранилаца Београда.

– Овај свети тренутак посветили смо онима који су храбро и одлучно бранили своју отаџбину и свој град са спремношћу и готовошћу да и животе своје положе за слободу и добро свог народа – рекао је он и додао да се данас сећамо једне славне епопеје и мале групе ратника у односу на оне против којих су се борили. Под вођством славног команданта мајора Гавриловића, који им је саопштио

Србија мира и пријатељства

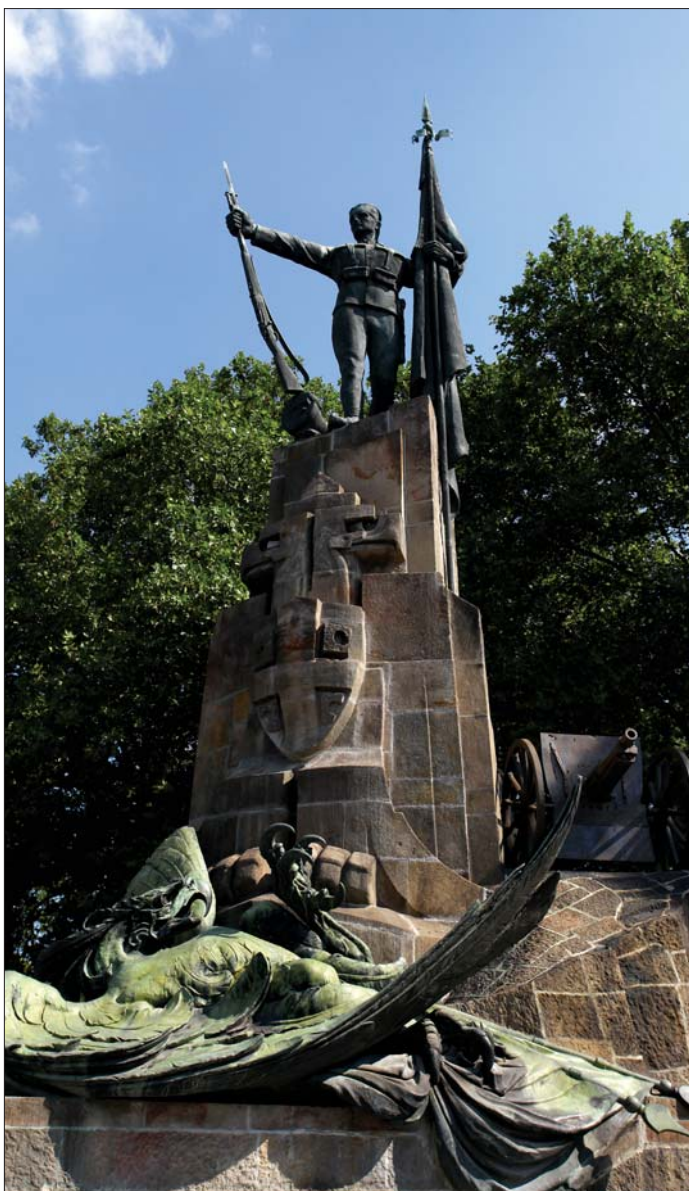
– Данас поред овог реконструисаног споменика браниоцима Београда обележавамо једно време у коме су људи часно гинули бранећи свој град. Овде је сахрањено више хиљада посмртних остатака бранилаца престонице који су у рат пошли знајући да су њихова имена избрисана из списка живих – истакао је министар одбране Драган Шутановац, додајући да су то године у којима смо славили велике победе, али и велике поразе човечанства. Само годину раније, подсетио је он, велику победу на Церу обележило је страдање 1600 српских војника, а у Првом светском рату, највећем оружаном сукобу тога времена, сваки осми погинули био је припадник српског народа.

– Србија се тада борила не само за слободу свог народа, већ за слободу целокупног света. Овенчана славом, припадала је земљама савезницама које су ослободиле Европу - нагласио је министар одбране. Он је додао да се данас, након толико година, поставља питање да ли су не-

ке битке могле да буду избегнуте и да ли је требало борити се на тај начин. Неке нису, а неке су свакако морале да буду избегнуте, рекао је Шутановац додајући да би тада било мање људи у костурницама, а више у обдаништима и школама.

– Србија у 21. веку жели да буде Србија мира, Србија пријатељства. Наша земља више нема непријатеља и жели да буде фактор стабилности у југоисточној Европи – поручио је министар и изразио задовољство јер постоји велика симпатија према нашој војсци у целом региону.

– Желимо нове победе али не победе које плаћамо крвљу на бојном пољу, већ победе у школи, науци, знању, спорту, култури – рекао је министар Шутановац и додао да морамо да чувамо успомене на наше старе који су изгинули, али да је наша обавеза према њима, такође, да нас буде више, да будемо образованији и да се у нове борбе упуштамо знањем, а не само оружјем.

да не брину о својим животима, јер су они избрисани из књиге пука у коме су били, подсетио је патријарх на чувену беседу.

– Данас се сећамо њихових жртава и љубави њихове коју су показали не само речима него и животом својим, највећим сведочанством оданости своје народу – рекао је патријарх Иринеј и истакао да су ти ратници жртвовали себе за своју државу, градове и светиње, за оно што је најсветије и највеличанственије. На тај начин, како је нагласио, испунили су не само дужност према отаџбини, већ и највећу јеванђељску дужност која говори о томе да нема веће љубави и жртве од оне која се положи за ближње своје и за народ свој.

– Живећемо са сећањем на ове храбре ратнике који су нам дали највећи пример како треба волети своју отаџбину и како треба волети слободу, тај највећи божији дар. Сви су они пали на границама своје отаџбине бранећи је а не у туђој освајајући је – поручио је патријарх Иринеј.

Спомен-костурница саграђена је 1931. године по пројекту руског архитекте Романа Верховскоја на најузвишенијем делу Новог гробља, где се у претходном раздобљу налазило српско војно гробље. На том месту почивају посмртни остаци 3.529 идентификованих и 1.074 неидентификована храбра браниоца Београда.

На врху постамента налази се фигурална представа српског војника, док су уз њен постамент приказани аустроугарски и немачки двоглави орлови, као симбол победе српске војске у Првом светском рату. Спомен-костурница је рестаурирана 2005. године у оквиру програма ревитализације више десетина непокретних културних добара из ратних периода од великог или изузетног значаја.

Церемонија је завршена уметничким програмом посвећеном мајору Драгутину Гавриловићу који је 1915. херојски предводио одбрану Београда. ■

Биљана МИЉИЋ
Снимио Горан СТАНКОВИЋ